

OPINIÓ PRESIDENT DE FUNDIPAU -
27 gener 2021 2.00 h

OPINIÓ ANTONI SOLER RICART

Els alts càrrecs de l'exèrcit i les vacunes

*El general Miguel Ángel Villarrojo, ja ex-Jemad **EFE**.*

ANTONI SOLER RICART - PRESIDENT DE FUNDIPAU

Hem llegit amb estupefacció la notícia que alguns alts càrrecs de les forces armades han rebut la primera dosi de la vacuna anti-Covid.

Aquest fet era, a més, desconegut per la ministra de Defensa, que va demanar explicacions al Jemad (cap de l'estat major de la Defensa), el general Miguel Ángel Villarroya, que es troba entre els vacunats i que ha acabat presentant la dimissió. Ens ha sorprès el fet, però potser encara més les explicacions que va donar l'estat major. Deien dues coses:

- Les forces armades tenen una quantitat de dosis assignades, al marge de les que s'han repartit a les comunitats autònomes per a la població civil.
- Interiorment segueixen un protocol per al repartiment en aquest ordre: personal sanitari militar, militars que han de participar en missions internacionals i l'estructura de comandament per criteri d'edat.

Quant a la primera, costa d'entendre que les forces armades tinguin un privilegi especial en aquest punt tan sensible de les vacunacions. Per què s'han de diferenciar de la resta de ciutadans? Per què no s'han de sotmetre als mateixos criteris? Si fan ostentació de valentia i valor que els fa capaços d'assumir riscos importants en defensa de la població, ¿com és que volen tenir el privilegi de ser dels primers a posar-se fora de perill? Hi ha molts altres serveis en les nostres societats complexes que compleixen serveis essencials i que no gaudeixen d'aquest tracte de favor. Ens sembla un mal ús, un abús del poder i la força que els ha estat delegada.

Quant als criteris de repartiment intern, tampoc els entenem: el personal sanitari militar ha de ser vacunat si està en contacte amb malalts, però com la resta de sanitaris del país. No cal fer-ne un cas especial. Potser sí que són un cas especial aquells que s'hagin de desplaçar a mis-

sions a l'estranger (suposant que això sigui necessari, que ja és suposar molt) si el desplaçament exigeix vacunació prèvia.

Però el tercer criteri del protocol és el més sorprenent: “Primer l'estructura de comandament”! Però ¿no era el capità l'últim a abandonar el vaixell? On queda tot allò de l'honor i l'exemplaritat dels comandaments? I encara més: el criteri d'edat que s'invoca acaba coincidint amb l'ordre de jerarquia, per una simple qüestió de temps. Dit d'una altra manera: els generals primer!

Tot plegat, a més de vergonyant, és una confirmació més del lamentable paper que juguen els exèrcits en les nostres societats: en nom d'un falsejat concepte de seguretat, esdevenen un xuclador insaciable de recursos, que empobreix els seus països i, per tant, els fa més insegurs davant de les amenaces quotidianes, com és el cas de la salut o la precarietat econòmica. El cas que ens ocupa és un detall, però un detall ben significatiu per l'actitud que denota: servir-se del país i dels seus recursos per al propi benefici, abans que servir-lo. I a sobre amb l'excusa que ho fan per poder servir-lo. És com si diguéssim: “Nosaltres hem d'acaparar mitjans, hem de ser rics i forts per poder ajudar els pobres i dèbils.”

Ho hem de tornar a dir. És clar que les forces armades de tant en tant fan serveis útils a la societat, per exemple la unitat militar d'emergències. Però és justament quan fan funcions que no els són pròpies, sinó més aviat adequades als cossos de bombers o de protecció civil. Si les fan és perquè disposen d'una amplitud de mitjans que ja voldrien aquests altres cossos. Quanta qualitat de vida guanyaríem destinant a sanitat, educació, protecció

social, bombers o protecció civil una bona part dels recursos econòmics, tecnològics i humans que es consumeixen en mans d'uns exèrcits que són una amenaça més que una protecció. No podem oblidar que aquesta és la funció essencial dels exèrcits: ser una amenaça. Continuar pensant que amb l'amenaça guanyem seguretat és un error que ja ha procurat i segueix procurant gravíssimes catàstrofes.

En una situació dramàtica com la que vivim, amb una pandèmia, que segueix ocasionant milers de malalts i de morts, amb els hospitals saturats i mancats de recursos suficients, i amb una crisi econòmica sense precedents, que condemna a la misèria àmplies capes de la població, ¿de debò que no podem somiar un canvi en les prioritats dels recursos? Per un any, els pressupostos de l'Estat ¿no podrien renunciar a una part de la despesa armamentística per dedicar-la a sufragar tantes urgències? Igualment amb altres partides privilegiades que semblen intocables.

Demaneu als poders de l'Estat, als grups parlamentaris i al govern, l'amplitud de mires per trencar esquemes i elaborar uns pressupostos adequats a la greu situació. I demaneu a les forces armades que siguin generoses i que, almenys, no s'hi oposin, ja que, vist el que hem vist, sembla difícil esperar que surti dels seus comandaments una iniciativa com aquesta. Això sí que seria una actitud de servei creïble.